

Psihologia românească între Lege și Ordine - Victorie a la Phyrus –

La aproape 5 ani de la apariția unei legi care reglementează domeniul psihologic, este momentul unei retrospective și al unui scurt bilanț.

Pe 9 octombrie 2004, Amos News (“Agenție Independentă de Presă”) difuza o știre de interes public (**Înființarea Colegiului Psihologilor**, http://arhiva2004.informatia.ro/News-article-sid-76340-titlu-S_a_infiintat_Colegiul_Psihologilor_.phtml) care conținea informații foarte interesante privind domeniul psihologic:

“Ieri a avut loc Adunarea de Constituire a Colegiului interimar al Psihologilor din România (interesant este că nu se menționează unde a avut loc adunarea – s.n.) ... La eveniment au participat aproximativ 600 de psihologi. Evenimentul a început cu o oră și jumătate întârziere și a fost organizat într-o *semi-clandestinitate* (s.n.) de către Asociația Psihologilor din România (APR), la eveniment fiind invitați doar membrii APR, adică aproape 1.000 din cei peste 10.000 de psihologi din România.”

Cu toate acestea, încă de la debut se aplică principiul conform căreia excepția întărește regula: «Irina de Hillerin, psiholog, *a participant la eveniment deși nu este încă membru al APR* (s.n.). Spune că a venit la întâlnire pentru că simte nevoia de a-i cunoaște pe ceilalți psihologi.». Prin domnul Constantin Edmond Cracsner, membru în Consiliul Director al Asociației Psihologilor din România, viitoarea organizație își definea scopul:

«Colegiul va fi cel care va coordona întreaga activitate a psihologilor. Este similar Colegiului Medicilor.», mijloacele: «Peste 6 luni, când se va constitui propriu-zis Colegiul Psihologilor, el va elibera atestate de libera practică în toate domeniile psihologiei: clinică, medicală, psihoterapie, transporturi, servicii, psihologia educațională și altele» și, în sfârșit, prin Filaret Sintion, psiholog (militar) la Constanta își definea și modalitățile de acțiune: «*Colegiul va urmări respectarea standardelor științifice de către toți psihologii* (s.n.). *Așa zișii psihologi, pe care îi găsim în ziare uneori prin diverse rubrici de astrologie vor fi de acum înainte testați* (s.n.) pentru a li se verifica cunoștințele de psihologie»

Este de remarcat raportul dintre numărul real estimat al psihologilor (10.000), numărul de invitați nu se știe pe ce criterii (1.000) și numărul și mai mic de invitații onorate (600) pentru ca acestea poate fi pus în corelație directă cu *semi-clandestinitatea* întâlnirii (care a avut loc pe undeva prin provincie pentru a fi evitate surprizele...) și pregătește terenul pentru ceea ce va urma.

În esență, inițiatorii demersului au dovedit fair-play în logica lor și și-au respectat aproape integral promisiunile făcute. Cu o perseverență demnă de o cauză mai bună, «programul – cadru» propus a fost urmărit și aplicat pas cu pas. Rezultatul, ca orice proces social din vremurile pe care le trăim este unul foarte interesant.

Folosind o sintagmă deja consacrată, procesul de constituire «în teritoriu» al Colegiului Psihologilor a fost un proces de tip brownian care a oscilat subtil între Caragiale, Urmuz, Kafka și Orwell. În Constanța de exemplu, în octombrie 2004 nu a fost clar nici cine votează, nici ce, nici de ce, nici pentru ce, dar a fost clar că ceea ce votează provincia, «centrul» poate valida sau nu, după caz (***Istoria conspirativă a psihologiei și controlul psihosocial în postcomunism***, http://www.psihologiaonline.ro/forum/index.php?option=com_fireboard&Itemid=26&func=view&id=38&catid=37).

Pe de alta parte, la nivelul «centrului» lucrurile nu au fost clare, ci extrem de clare. Convenția Națională a Colegiului Psihologilor s-a desfășurat în ziua de 8 aprilie 2005, în Aula Mare a Universității București după cum relatează pentru militari domnul Ion Mihai Ștefan (*Spirit Militar Modern*, 5 - 2005, www.presamil.ro/SMM/2005/5/31-40.htm).

Sursa: *Spirit Militar Modern*, 5 - 2005, www.presamil.ro/SMM/2005/5/31-40.htm

Organizarea a fost ireproșabilă, mai exact de tip militar. În mod ostentativ și probabil pentru creșterea moralului participanților, la reuniunea unei bresle profesionale civile, căpitanul-comandor dr. psiholog Constantin Edmond Cracsner s-a așezat la prezidiu îmbrăcat în uniformă iar accesul în sală a fost permis numai pe bază de buletin. Motivul a fost recunoscut în mod onest de către domnul Nicolae Mitrofan, viitorul președinte ales al Colegiului, cu referire la precedenta întâlnire din provincie unde au fost 600 de invitați: «Data trecută era să pierdem controlul!».

Ca să fie evitate orice complicații posibile, evenimentul s-a desfășurat practic în clandestinitate: nu a fost prezentă nici o televiziune (cu excepția reprezentărilor presei militare care au și făcut fotografia de mai sus) și nici un alt reprezentant al presei. În mod logic, evenimentul nu a fost relatat nici în mass-media civilă. Pe cale de consecință, totul s-a desfășurat în mod organizat și conform planului aprobat, nimeni nu a mișcat în front, atmosfera din sală a fost glacială, dar dacă totuși cineva cu simțul umorului ar fi strigat brusc un «Dreepți!» nu ar fi fost probabil nici o surpriza dacă (foarte) mulți s-ar fi ridicat în picioare...

În aceste condiții, primele documente aprobate au avut prin logica faptelor o pronunțată tentă cazonă:

«... în cadrul Convenției, la care au participat 236 de membri cu drept de vot, s-au aprobat *Regulamentul de organizare și funcționare internă* (s.n.), *Codul deontologic al profesiei de psiholog cu drept de libera practică*, *Codul de procedură disciplinară* (s.n.) și *Normele de avizare a metodelor și tehnicilor de evaluare și asistență psihologică* (s.n.)».

Dar cum totul pe lumea aceasta are un scop, controlul organizației, membrilor și tehnicile nu constituie la rândul lor decât un mijloc. Cu o sinceritate dezarmantă suntem informați în mod detaliat asupra intențiilor și scopurilor urmărite în cadrul organizației:

«Președintele ales al Colegiului Psihologilor din România, prof. univ. dr. Nicolae Mitrofan, a solicitat Convenției acordul ca, până când se va întruni noul *Consiliu Director al Colegiului, ori de câte ori este nevoie* (s.n.), conducerea operativă (interesantă sintagmă - s.n.) a acestuia să se întrunească – conform articolului 40 din Legea 213/2004 – în vederea pregătirii și trimiterii la timp la Parlament a documentelor care vor sta la baza emiterii hotărârii de guvern, precum și pentru *stabilirea structurii de personal, (s.n.) sursei (s.n.) și circulației fondului financiar* (s.n.) necesare funcționării Colegiului. Pentru desfășurarea optimă a activității, s-a mai propus contractarea unei firme care să realizeze un studiu specific de fezabilitate financiară (?! foarte interesant; parcă era vorba de o organizație profesională și nu de o firmă privată ... – s.n.). *Toate aceste propuneri au fost aprobate prin votul participanților.* (s.n.)»

Intențiile și scopurile Colegiului Psihologilor din România prezentate atunci pentru militari de către un militar (pentru civili nu a făcut-o nimeni pentru că nu a avut unde să o facă !) și materializate deja, cred că nu mai au nevoie de nici un comentariu. Pe de altă parte, filozofia, mentalitatea și birocrăția particulară promovată de Colegiu are deja o ilustrare elocventă. În București de exemplu, în prezent, cetățenii pot vedea în diverse zone pancarte standard (conform normativului...) ca cea de mai jos:

În aceasta putem citi ceva ce seamănă cu o salată de boef originală: CABINET DE PSIHOLOGIE / ȘCOALĂ AUTO – Avizare, Testare, Consultanță – ÎN REGIM DE URGENȚĂ – ANGAJARE, PORT-ARMĂ, AUTO, PSIHOLOGIA MUNCII, Q.I., PSIHODIAGNOSTIC, TERAPII COMPLEMENTARE, TERAPIE ANXIETATE, ATAC DE PANICĂ, INSOMNIE, ETC – PREȚURI PROMOȚIONALE.

Ce înțeleg cetățenii din așa ceva e greu de estimat, dar dacă de socialism și comunism au scăpat de 20 de ani, după intrarea în Europa s-au trezit brusc pe cap cu psihologii marca James Bond, multilateral dezvoltați (contra cost) de Colegiu, care se pricep la orice, conform legii.

Este momentul să enumerăm câteva din marile realizări ale Colegiului Psihologilor. În primul rând, cea mai importantă este «politica ușilor deschise» prin care a permis în mod democratic accesul în profesie și fără discriminări tuturor potențialilor candidați la această tentantă profesie. Pe cale de consecință, inserția foștilor colaboratori și ofițeri de Securitate printre psihologi a devenit, în sfârșit, legală deoarece legea nu le interzice, deci le permite accesul la un loc cald în branșă și în această privință domeniul psihologic este mai «democrat» decât cel juridic care interzice accesul celor în cauză. Din punctul de vedere al Colegiului, în acest caz respectarea drepturilor omului este prioritară așa cum au susținut într-un interviu reprezentanții lui autorizați: «nu le putem interzice dreptul de a exercita profesia!». Pe de altă parte, conform principiului compensării, pentru a menține echilibrul sistemului a existat și o contramăsură la această politică.

Din rațiuni superioare logicii obișnuite, Colegiul a reușit performanța cinică de a interzice accesul în profesie pentru psihologii care au mai puțin de 10 ani vechime în profesie (Norme Metodologice de aplicare a Legii 213, Cap.I, Art.4).

În al doilea rând, România a fost practic împânzită cu o rețea de cabinete de psihologie deschise conform legii (Cabinete de psihologie) a căror clientelă este obținută în flux continuu tot conform legii. Suntem una din puținele țări din Europa – dacă nu singura - unde cetățenii nu beneficiază de prezumția de normalitate și sunt duși la examinarea psihologică cu arcanul pentru a despărți odată pentru totdeauna grâul de neghină. Rezultatele obținute sunt demne de Guinness Book unde, după politica struțului, oficialitățile au vrut să intrăm numai cu 4.000 de Moș Crăciuni și cu cel mai lung cârnat afumat din lume.

Avem probabil cei mai testați șoferi din Europa, dar suntem pe primul loc la numărul de accidente rutiere (www.editiaspeciala.com/stiri/2008-01-15/Romania--pe-locul-intai-la-numarul-de-accidente-rutiere-41676.asp). Suntem probabil singura țară care și-a propus să-și examineze toți profesorii din sistemul de învățământ (ca să-i găsească pe unii ...), dar suntem pe unul din primele locuri din lume la violența școlară (<http://www.9am.ro/stiri-revista-presei/Social/65219/Lideri-mondiali-la-violenta-scolara.html>). Aplicăm de zeci de ani sistemul examinărilor psihologice în Poliție, Armată, etc. dar numărul de sinucideri și de crime prin folosirea armelor de foc din dotare, și în alte cazuri comportamentul examinaților, (<http://www.gardianul.ro/Violata-si-filmata-de-trei-politisti-|-VEZI-FILM-s121133.html>) fac părul măciucă civililor care ar trebui să se simtă apărați, nu speriați, de primii.

În sfârșit, mai există două realizări remarcabile prin care Colegiul Psihologilor, «în spiritul și litera legii» a intrat neoficial dar direct în Cartea Recordurilor. Prima este performanța de a reuși trecerea de la statutul de organizație profesională cum era Asociația Psihologilor din România, care inițial era «non-guvernamentală» cum s-a exprimat cu dispreț un fost ofițer de Securitate ales în mod legal președinte de filială în Constanța (*Istoria conspirativa...*), la un statut diferit. De la înălțimea amețitoare a acestuia, Președintele Colegiului poate da dispoziții «spre analiză și aprobare» ministrului Sănătății de exemplu.

A doua realizare remarcabilă (Instituirea oficială a cenzurii în psihologie !), este un semnal clar adresat Europei ca să știe odată pentru totdeauna cine sunt și ce vor psihologii români în viziunea Colegiului care le păstorește și destinele și banii. Merita citată integral și cu sadism, dar nu mai are nevoie de nici un comentariu cu excepția faptului ca emitentul nu poate depăși o anumită buclă temporală pentru ca, așa cum ziceau anticii, nimeni de pe lumea aceasta nu poate sări peste umbra lui:

Dispozitie Presedinte 14.02.2007

Scris de Administrator

Sîmbata, 14 Aprilie 2007

COLEGIUL PSIHOLOGILOR DIN ROMÂNIA

DISPOZIȚIE

privind unele măsuri pentru respectarea cadrului legal de exercitare a profesiei de psiholog cu drept de liberă practică

În temeiul art. 51 alin. (1) din Normele metodologice de aplicare a Legii privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România, nr. 213 din 27 mai 2004, aprobate prin Hotărârea Guvernului României nr. 788 din 14 iulie 2005,

Președintele Comitetului director al Colegiului Psihologilor din România dispune:

Art. 1 (1) Cadrul legal privind exercitarea profesiei de psiholog în România este reprezentat de Legea nr. 213/2004, H.G. nr. 788/2005, Hotărârea Comitetului director al CPR nr. 1 din 10 martie 2006, precum și de celelalte acte emise de către Colegiul Psihologilor din România pentru aplicarea unitară și detalierea dispozițiilor legale.

*(2) Orice act administrativ sau normativ, emis ulterior intrării în vigoare a Legii nr. 213/2004, inferior legii organice, **care încalcă prevederile acesteia nu poate fi opozabil** (s.n.) psihologilor cu drept de liberă practică.*

*Art. 2 (1) Psihologii cu drept de liberă practică care încalcă dispozițiile Legii nr. 213/2004, H.G. nr. 788/2005, Hotărârii Comitetului director al CPR nr. 1 din 10 martie 2006 sau care **desfășoară activități de natură a aduce atingere demnității profesionale** (s.n.) se află în stare de incompatibilitate cu exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, potrivit dispozițiilor art. 21 lit. a) din legea nr. 213/2004.*

*(2) Orice manifestare a psihologilor cu drept de liberă practică având ca scop **promovarea** (s.n) sau **implementarea** (s.n.) unor **măsuri contrare** (s.n.) prevederilor Legii nr. 213/2004, H.G. nr. 788/2005, Hotărârii Comitetului director al CPR nr. 1 din 10 martie 2006 **aduce atingere demnității profesionale** (s.n.).*

Art. 3 Comitetele filialelor teritoriale vor aduce la cunoștința membrilor prevederile prezentei dispoziții.

*Președintele Comitetului director
al Colegiului Psihologilor din România,
Prof. univ. dr. Nicolae Mitrofan*

București, 14 februarie 2007.

Ultima actualizare (Luni, 16 Aprilie 2007)

(http://www.copsi.ro/index.php?option=com_content&task=view&id=61&Itemid=58)

În aceste circumstanțe, percepția profesiei atât în rândul practicanților cât și în rândul beneficiarilor actului psihologic, nu poate fi decât una absolut particulară. Psihologii constată frecvent fragilitatea sau inutilitatea unor «comitete și comiții » din cele n care justifică posturi și

mențin financiar sistemul, iar beneficiarii serviciilor psihologice constată adesea inaderența serviciilor oferite la problemele lor.

Pentru Comisia de Ordine Publică și Siguranță Națională de exemplu, evaluarea unui tânăr (psiholog probabil) este devastatoare :

«Toată comisia asta e o glumă. Sub numele ăsta pompos se face ce se face și la transporturi și la (psihologia – n.n.) muncii. De fapt nu e altceva decât o selecție/evaluare profesională. Că din anumite interese s-a creat o comisie cu un titlu de pici jos asta e altă mîncare de pește. Am uitat să precizez - o asociație a psihologilor militari ar fi OK. Ei au preocupări și probleme specifice, și o astfel de asociație ar fi perfect normală. Dar să amesteci pe cei care lucrează în domeniul militar, cu cei care dau niște avize pentru port armă la tot felul de vînători, paznici etc... mi se pare cam deplasat.» (*Opinii civile*, <http://apb.etopia.ro/forum/viewtopic.php?t=1975>)

Pe de altă parte, din perspectiva cetățeanului anonim, dificultățile pot apare chiar și atunci când vrea să rezolve, prin serviciile psihologice disponibile în prezent, o problemă minoră în raport cu altele: «Am consultat vreo patru (!) psihologi care mi-au spus ca nu este nimic de făcut, așa sunt eu, unul singur mi-a făcut niște teste despre care nu mi-a spus nimic.»

(*Opinia unui doritor de servicii psihologice*,

<http://www.psihoterapie.net/forum/psihologie/izolare-singuratate/izolarea.html>)

Cu toate că acest exemplu este aleator, necesitatea ca psihologia și psihologii să-și adapteze serviciile la cerința socială este evidentă, dar nu și pentru instituția care și-a asumat dreptul de a controla domeniul psihologic. Pentru această instituție, satisfacția practicanților și a beneficiarilor actului psihologic nu sunt în cărți, în cel mai bun caz ele fiind considerate doar beneficii secundare.

Filozofia Colegiului Psihologilor are evidente nostalgii ale vremurilor de odinioară în care totul trebuia să fie «under control» și fiecare actor social trebuia să stea musai în pătrățica lui, cu excepția celor mai egali decât alții care au beneficiat întotdeauna de imunitatea dată de sistem și nu de competență, credibilitate, etc. Este de înțeles, când în totală contradicție cu momentul istoric actual, și cu spatele la Europa, psihologii și-au ales (?) «manu propria» ceea ce li s-a promis că ar trebui să-i reprezinte dar care nu sunt nimic altceva decât structuri și instituții prefabricate în laboratoarele trecutului.

Cea mai bună dovadă este o comparație între imaginea reprezentativă pentru interesele unei asemenea bresle profesionale din Europa contemporană și ceea ce a generat la noi o lege și normele ei de aplicare. Grea alegere. Pe de o parte, avem de exemplu simplitatea reconfortantă și urbană a site-ului The British Psychological Society (<http://www.bps.org.uk>) pe care îl poate înțelege imediat chiar și o persoană care nu cunoaște limba engleza. Să trecem acum de la simplitatea tradițională (capitalistă) britanică la stufoșenia birocratică tradițională la noi care descurajează psihologii și goleşte de conținut serviciile psihologice.

Site-ul Colegiului Psihologilor din România (adică nu «Români», nuanța este foarte importantă...), ne oferă un adevărat Castel al lui Kafka (<http://www.copsi.ro>) generat de către Legea 213 și în special de Normele Metodologice de aplicare a Legii 213 cu n comitete, posturi și funcții (aproximativ 70...).

Din mijlocul acestui labirint birocratic Președintele ne urează, ca în vremurile de altdată, «un călduros «La Mulți Ani !» și aflăm din capul locului fragilitatea condiției umane la un ghișeu de stat:

«În perioada 15-19.12.2008, programul de lucru cu publicul (sic !) se va desfășura între orele 11:00 - 14:00»

Probabil pentru a face față afluxului «publicului» într-o economie de piață, aflăm că există și un director executiv (interesantă funcție la o organizație profesională !), iar la sfârșit aflăm și motorul care pune în mișcare tot acest angrenaj:

«La depunerea taxei/cotizației vă rugăm insistent să declarați operatorului bancar NUMELE ȘI PRENUMELE, CNP-ul - psihologului; SCOPUL (să reiasă destinația lor - ex: taxă interviu psih. muncii; taxă aviz cabinet; cotizație/an ș.a.m.d.)».

Lăsăm mai departe cititorului plăcerea descoperirii mendrelor concretului în care nu plătesc numai ei serviciile psihologilor, ci și psihologii plătesc constant și substanțial Colegiul, ca să existe și care le permite lor ca să existe. Prietenii știu de ce...

La ceas de bilanț, sunt puține cuvinte de spus deoarece în acest domeniu după cum se poate lesne observa, cantitativul de cele mai multe ori depășește calitativul și psihologia a devenit o afacere foarte bănoasă, pentru unii... Cu toate acestea, noua generație de psihologi ar trebui încurajată de către societate să-și exercite profesia cu speranță și încredere în viitor (Europa este totuși aproape !) chiar dacă acum nu poate avea nici opinie, nici coloana vertebrală nici perspective reale pentru ca, la fel ca în alte domenii, piața psihologică este generată artificial și nu ține cont de nevoile reale ale populației și societății. Dar chiar și așa, a fost deja ocupată (nu prin libera concurență ci sub umbrela protecție a legii) chiar înainte să fie inaugurată.

Colegiul Psihologilor din România nu mai are nevoie de nici o încurajare. La fel cum se întâmplă cu clasa politică de la noi, este de mult pe cont propriu și dacă nu ar fi stat sub umbrela protecție a legii făcută în numele psihologilor, dar nu pentru interesele lor, ar fi dispărut deja chiar înainte de viitoarele alegeri. În schimb societatea și cetățenii ar trebui să decidă ce, cum și cât doresc de la acest domeniu pentru că numai în acest mod se poate construi un parteneriat onest între profesioniștii autentici care pot oferi servicii reale și beneficiarii interesați care au cu adevărat nevoie de ele.

În mod evident, societatea și cetățenii beneficiază de prezumția de onestitate, dar Colegiul Psihologilor din România, asumându-și întreaga responsabilitate, a renunțat la ea de buna voie și nesilit de nimeni prin «unele măsuri pentru respectarea cadrului legal de exercitare a profesiei de psiholog cu drept de liberă practică», care au închis gura psihologilor și au aruncat Colegiul direct în afara Europei iar psihologia în urmă cu 20 de ani. Cetățenii trebuie să știe acest lucru pentru că se poate aplica și acum o parafrază a unei celebre formule «Nu trageți în psihologi !». Nu sunt ei de vina...

Sergiu SIMION
9 ianuarie 2009

Articolul original poate fi citit pe **blogul autorului**

<http://sergiusimion.blogspot.com/2009/01/psihologia-romaneasca-intre-lege-si.html>

Articolul poate fi comentat pe **Forumul Psihologia Online**

http://www.psihologiaonline.ro/forum/index.php?option=com_fireboard&Itemid=26&func=view&id=186&catid=37#186